

“УЛСЫН ХӨГЖЛИЙН 2022 ОНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ҮР ДҮН” СЭДЭВТ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН

АУДИТЫН ТАЙЛАНГААС

"УЛСЫН ХӨГЖЛИЙН 2022 ОНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ҮР ДҮН" СЭДЭВТ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТ

Дүгнэлт: "МОНГОЛ УЛСЫН ХӨГЖЛИЙН 2022 ОНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ"-НИЙ ХЭРЭГЖИЛТ 60.1 ХУВЬТАЙ, ЗОРИЛТОТ ҮР ДҮНД ХҮРЭЭГҮЙ БАЙНА.

Ерөнхий мэдээлэл

УЛСЫН ХЭМЖЭЭНД
2022 ОНД 300 ТӨСӨЛ, АРГА ХЭМЖЭЭ
ХЭРЭГЖҮҮЛЭХЭЭС

262 нь
11,714.0 тэрбум төгрөгийн
хөрөнгө баталсан байна.

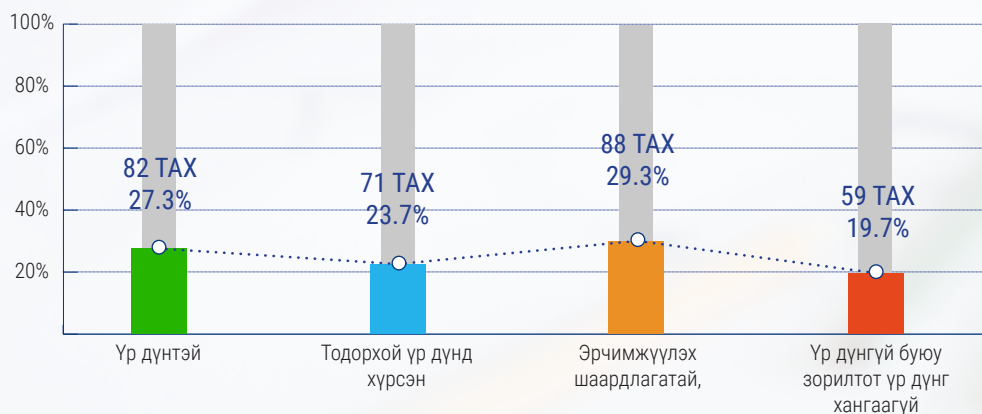
Гүйцэтгэл, үр дүн дунджаар

"Монгол Улсын хөгжлийн 2022 оны төлөвлөгөө"-ний нийт гүйцэтгэл, үр дүн дунджаар 60.1 хувь

Үнэлгээ дунджаар

300 ТӨСӨЛ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ /ТАХ/

нийт 3,787.1 тэрбум төгрөгийг зарцуулсан.

“УЛСЫН ХӨГЖЛИЙН 2022 ОНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ҮР ДҮН” СЭДЭВТ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТ

БҮЛЭГ 1

Дүгнэлт: **МОНГОЛ УЛСЫН ХӨГЖЛИЙН 2022 ОНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ДУНД ХУГАЦААНЫ БОДЛОГЫН БАРИМТ БИЧИГТ НИЙЦҮҮЛЭН ТӨЛӨВЛӨСӨН БАЙНА.**

Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичгийн бүртгэл хөтлөх журамгүй, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн мэдээллийн нэгдсэн санг эрхлэн хөтлөх журмыг шинэчлэн батлаагүй байна.

Улсын хэмжээнд “Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичгийн бүртгэл хөтлөх журам”-ыг батлаагүйгээс Монгол Улсад хүчин төгөлдөр мөрдөж буй хөгжлийн урт, дунд, богино хугацааны бодлогын баримт бичиг, салбар, бүс, орон нутагт мөрдөж буй бодлогын баримт бичгийн бүртгэл, мэдээллийг нэгтгэх, бодлогын уялдааг ханган төлөвлөлт хийх, хэрэгжилт, үр дүнг нэгтгэх, түүнд хяналт тавих нөхцөл бүрдээгүй байна.

Хөгжлийн бодлого төлөвлөгөөнд тусгасан төслийн төлөвлөлт, төсөл хэрэгжих салбарын өнөөгийн байдал, цаашдын чиг хандлага, холбогдох хүчин зүйлийн нөлөө, гарч болох эрсдэлийн тооцоо судалгааг салбарын мэдээлэл дээр нэгтгэж бодлого боловсруулах, дүгнэлт, зөвлөмж, шийдвэр гаргах зэрэг асуудлыг системтэйгээр тодорхойлох боломжгүй болгож байна.

Төрийн захиргааны зарим байгууллага салбарын онцлогт нийцсэн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний нарийвчилсан аргачлал, журамгүй байна.

Сангийн яам, ХХААХҮЯ, УУХҮЯ, БХБЯ, БШУЯ, ХНХЯ салбарын онцлогт нийцсэн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний аргачлал, журамгүй, “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт болон захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ыг мөрдөж байгаа боловч Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолоор баталсан чиглэлийг мөрдөж ажиллаагүй байна.

Улсын хөгжлийн 2022 оны төлөвлөгөөний зорилго, зорилтыг дунд хугацааны хөгжлийн бодлогын хүрэх үр дүнтэй 252 төсөл, арга хэмжээг нийцүүлэн боловсруулсан байна.

“Монгол Улсын хөгжлийн 2022 оны төлөвлөгөө”-ний төслийг боловсруулсан хугацаа

№	Бодлогын нэр	Төсөл боловсруулсан хугацаа	Монгол Улсын хөгжлийн 2022 оны төлөвлөгөөний төсөлд тусгасан			
			Бүлгийн тоо	Зорилтын тоо	ТАХ-ий тоо	Санхүүжих дүн / тэрбум төгрөг/
1	Монгол Улсын хөгжлийн 2022 оны төлөвлөгөө	2021 оны 4 сарын 15	5	10	326	13,182.7
2		2021 оны 5 сарын 14	5	11	263	10,782.7
3		2021 оны 6 сарын 30	6	23	301	11,714.0

Эх сурвалж: Үндэсний хөгжлийн газраас ЗГХЭГт 2021 оны 4 дүгээр сарын 15-ны өдөр, 2021 оны 5 дугаар сарын 14-ний өдөр, ЗГХЭГ-аас 2021 оны 06 дугаар сарын 30-ны өдөр Засгийн газрын хуралдаанд хэлэлцсэн “Монгол Улсын хөгжлийн 2022 оны төлөвлөгөө”-ний төсөл.

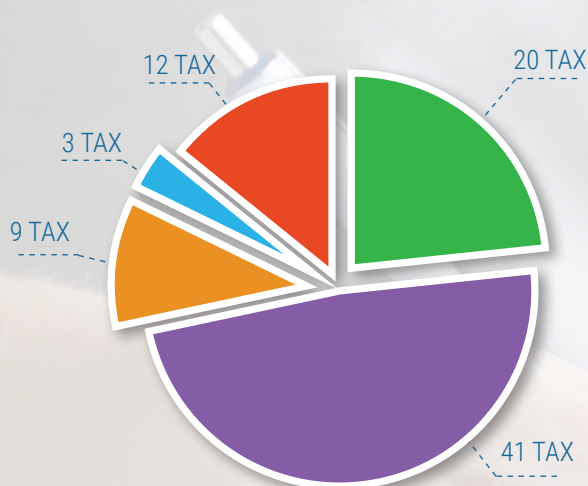

“УЛСЫН ХӨГЖЛИЙН 2022 ОНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ҮР ДҮН” СЭДЭВТ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТ

Засгийн газраас УИХ-д 2021.05.25-нд 263 төслөөс нийт 3.4 их наяд төгрөгийн 47 төсөл арга хэмжээг хасаж, 2021.06.30-нд УИХ-д өргөн барьсан төсөлд шинээр 3,973.9 тэрбум төгрөгийн 85 төсөл арга хэмжээг нэмсэн. /холбогдох байгууллагын саналд үндэслээгүй/

Нэмэгдсэн 85 төсөл арга хэмжээ

- Хүний хөгжлийн бодлогын - 554.8 сая
- Эдийн засгийн бодлогын - 1,936.1 сая
- Засаглалын бодлогын - 79.2 сая
- Ногоон хөгжлийн бодлогын - 9.3 сая
- Нийслэл ба бүс, орон нутгийн хөгжлийн бодлогын - 1,394.4 сая

Эх сурвалж: ЗГ-аас УИХ-д өргөн мэдүүлсэн “Монгол Улсын хөгжлийн 2022 оны төлөвлөгөө”-ний төсөл

Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн Үндсэн чиглэлийн хүрэх үр дүнтэй төлөвлөгөөний 48 төсөл, арга хэмжээг уялдуулан боловсруулаагүй байна.

“Монгол Улсын хөгжлийн 2022 оны төлөвлөгөө”-ний **300** төсөл, арга хэмжээ

Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх үр дүнтэй

нийт **9,257.6 тэрбум** төгрөг **252** төсөл арга хэмжээ уялдуулан боловсруулсан. **2,456.4 тэрбум** төгрөг **48** нь бүрэн нийцүүлэн төлөвлөж батлаагүй.

“УЛСЫН ХӨГЖЛИЙН 2022 ОНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ҮР ДҮН” СЭДЭВТ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТ

“Монгол Улсын хөгжлийн 2022 оны төлөвлөгөө”-ний бодлого, ТАХ нь “Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн Үндсэн чиглэл”-ийн бодлогын хүрэх үр дүнтэй уялдсан судалгаа

№	Бодлогын нэр	Тоо	Шаардагдах хөрөнгө /тэрбум.төг/
1	Үндэсний нэгдмэл үнэт зүйл	2	0.3
2	Хүний хөгжил	75	824.9
3	Амьдралын чанар ба дундаж давхарга	19	873.9
4	Эдийн засаг	35	3,787.7
5	Засаглал	17	15.7
6	Ногоон хөгжил	25	406.4
7	Амар тайван, аюулгүй нийгэм	17	104.5
8	Бүс, орон нутгийн хөгжил	54	3,027.6
9	Улаанбаатар ба дагуул хот	8	216.5
Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн Үндсэн чиглэл"-ийн хүрэх үр дүнтэй		уялдсан ТАХ	252
		уялдаагүй ТАХ	48
Дунд болон богино хугацааны хөгжлийн бодлогод тусгасан ТАХ-ний нийт дүн		300	11,714.0

Эх сурвалж: УИХ-ын 2020 оны 23 дугаар тогтоол, УИХ-ын 2021 оны 56 дугаар тогтоол

Улсын хөгжлийн 2022 оны төлөвлөгөөний 53 төсөл, арга хэмжээг Монгол Улсын 2021-2025 оны хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөртэй уялдуулан боловсруулаагүй байна.

“Монгол Улсын хөгжлийн 2022 оны төлөвлөгөө”-д тусгасан 2,045.9 тэрбум төгрөгийн 53 ТАХ-г “Монгол Улсын 2021-2025 оны хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр”-тэй уялдуулаагүй нь ХБТТУТХ-ийн 6 дугаар зүйлийн 6.10.2-т “санхүүжилтийн эх үүсвэрийг тодорхойлсон, шаардлагатай хөрөнгө оруулалтын хэмжээг урьдчилан тооцсон..., тухайн жилд хэрэгжүүлэх шаардлагатай ТАХ-г эрэмбэлсэн байх,” гэж заасан шаардлагыг бүрэн мөрдлөг болгоогүй, дунд, богино хугацааны төлөвлөлтийг дээрээс доош төлөвлөх, нэгдмэл цогц байх зарчим хангагдаагүй байна.

Монгол Улсын хөгжлийн 2022 оны төлөвлөгөөний төсөл, арга хэмжээ нь “Монгол Улсын 2021-2025 оны хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр”-тэй уялдсан судалгаа

№	Бодлогын нэр	Төсөл, арга хэмжээний тоо	Монгол Улсын 2021-2025 оны хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөрт туссан эсэх		
			Шаардлагагүй	Тусгасан	Тусгаагүй
1	“Ковид-19” цар тахал	8	5	2	1
2	Хүний хөгжлийн бодлого	80	42	32	6
3	Эдийн засгийн бодлого	115	54	32	30
4	Засаглалын бодлого	53	41	6	5
5	Ногоон хөгжлийн бодлого	20	13	3	4
6	Нийслэл ба бүс, орон нутгийн хөгжлийн бодлого	24	6	11	7
Дүн		300	161	86	53

“УЛСЫН ХӨГЖЛИЙН 2022 ОНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ҮР ДҮН” СЭДЭВТ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТ

Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр, түүнийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөтэй Улсын хөгжлийн 2022 оны төлөвлөгөөг уялдуулан боловсруулсан байна.

Тайлбар: Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга

Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө				Монгол Улсын хөгжлийн 2022 оны төлөвлөгөөний бодлого, ТАХ-тэй уялдаагүй					
Бодлогын нэр	Зорилгын тоо	Зорилтын тоо	Хүрэх үр дүнгийн тоо	“Ковид-19” халдварт цар тахлаас үүдэлтэй эдийн засаг, нийгмийн хүндрэлийг даван туулах бодлого	Хүний хөгжлийн бодлого	Эдийн засгийн бодлого	Засаглалын бодлого	Ногоон хөгжлийн бодлого	Нийслэл ба бус, орон нутгийн хөгжлийн бодлого
Засгийн газрын 2020-2024 оны ҮАХХАХТ-ний 2022 оны хүрэх үр дүнтэй	259	1040	957	8	80	115	53	20	24
Уялдсан ТАХ-ний тоо	285			3	79	104	69	20	9
Уялдаагүй ТАХ	15			-	6	8	-	1	0

Үндэсний статистикийн хороо нь ХБТТУТ хуульд заасан чиг үүргээ бүрэн хэрэгжүүлээгүй байна.

Үндэсний статистикийн хорооноос улсын хэмжээний жил бүрийн эдийн засаг, нийгэм, салбаруудын тоон мэдээллийг үндэсний хөгжлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага болон бусад төрийн захиргааны байгууллагуудад хүргүүлэх, ХБТТУТХ-ийн 9 дүгээр зүйлийн 9.7.1, 9.7.2-т заасан хуулиар хүлээсэн чиг үүргээ бүрэн хэрэгжүүлээгүй, тус байгууллагаас Статистикийн тухай хуулийг үндэслэн гаргадаг улсын хэмжээний нэгдсэн тоо, мэдээлэл нь дараа оны 2-5 дугаар сард гарч байгаа нь бодлого боловсруулахад цаг хугацааны хувьд бодит мэдээлэлд үндэслэх боломжгүй болгож байна.

Улсын хөгжлийн 2022 оны төлөвлөгөөг боловсруулахдаа зарим төсөл, арга хэмжээний шалгуур үзүүлэлт /суурь түвшин, зорилтот түвшин/-ийг бодитой тодорхойлоогүй байна.

Монгол Улсын хөгжлийн 2022 оны төлөвлөгөөний 21 төсөл, арга хэмжээний суурь түвшин, зорилтот түвшнийг тоон болон чанарын утгаар илэрхийлээгүй, хэмжигдэхүйц бус, хэт ерөнхий илэрхийлсэн нь арга хэмжээний хүрсэн түвшнийг бодитой үнэлэх боломжгүй, үйл ажиллагааны хэрэгжилтээр үнэлэх нөхцөлийг бий болгосон байна.

Мөн төлөвлөгөөний “Ковид-19” халдварт цар тахлаас үүдэлтэй эдийн засаг, нийгмийн хүндрэлийг даван туулах бодлого-ын 2 ТАХ-ний суурь түвшнийг ам.доллаар илэрхийлсэн нь Төлбөр тооцоог үндэсний мөнгөн тэмдэгтээр гүйцэтгэх тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1-т заасантай нийцээгүй байна.

“УЛСЫН ХӨГЖЛИЙН 2022 ОНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ҮР ДҮН” СЭДЭВТ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТ

Зарим төсөл, арга хэмжээнд шаардлагатай хөрөнгө оруулалтын хэмжээг урьдчилан тооцсон нотлох баримтгүй, 28 төсөл, арга хэмжээний санхүүгийн эх үүсвэрийг тусгаагүй байна.

27 төрийн захиргааны байгууллагаас
нийт 67,838.5 тэрбум төгрөгийн 895 төсөл, арга хэмжээ хүргүүлснээс

3,417.7 тэрбум төгрөгийн шаардагдах хөрөнгөтэй 219 төсөл, арга хэмжээ

Монгол Улсын Хөгжлийн 2022 оны төлөвлөгөөнд тусгасан төсөл, арга хэмжээнээс **30.5 хувь буюу 66 төсөл, арга хэмжээ 1,966.8 тэрбум** төгрөгийн шаардлагатай хөрөнгө оруулалтыг урьдчилан тооцоолсон эсэх нь нотлогдохгүй байна.

ХБТТУТХ-ийн 6 дугаар зүйлийн 6.10.2-т “санхүүжилтийн эх үүсвэрийг тодорхойлсон, шаардлагатай хөрөнгө оруулалтын хэмжээг урьдчилан тооцсон...” гэсэн заалттай бүрэн уялдаагүй байна.

28 төсөл, арга хэмжээ нь шаардагдах хөрөнгө, эх үүсвэргүй батлагдсан.

ХБТТУТХ-ийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.13-т “Улсын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөө” гэж ...тухайн жилд хэрэгжүүлэх төсөв, санхүүгийн эх үүсвэрийг тусгасан...бичгийг”, 11 дүгээр зүйлийн 11.2-т “... хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичгийн төсөлд ..., эрсдэл, санхүүгийн эх үүсвэр, ... тусгана” гэж заасан хуулийн шаардлагыг хангаагүй байна.

Улсын хөгжлийн 2022 оны төлөвлөгөөний 5 арга хэмжээнээс

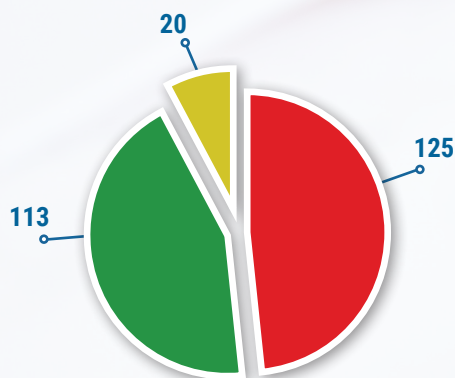
- ▲ Эдийн засгийн бодлого
- ▲ Хүний хөгжлийн бодлого
- ▲ Засаглалын бодлого

Шаардагдах хөрөнгийн дүнг тусгаагүй ч эх үүсвэрийг заасан, газрын асуудал бүрэн шийдэгдээгүй

Техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсөвгүй 20 төсөл, арга хэмжээг баталсан байна.

Монгол Улсын хөгжлийн 2022 оны төлөвлөгөөнд

- ▲ ТЭЗҮ, зураг төсөв шаардлагагүй
- ▲ ТЭЗҮ, зураг төсөвтэй
- ▲ ТЭЗҮ, зураг төсөвгүй

ХБТТУТ хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.10.2, 9 дүгээр зүйлийн 9.12.2, Барилгын тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.30 дахь заалтын дагуу Улсын хөгжлийн төлөвлөгөөнд ТЭЗҮ, зураг төсөв нь батлагдсан ТАХ-г тусгаж батлуулахаар зохицуулсантай нийцээгүй байна.

“УЛСЫН ХӨГЖЛИЙН 2022 ОНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ҮР ДҮН” СЭДЭВТ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТ

БҮЛЭГ 2

Дүгнэлт: **УЛСЫН ХӨГЖЛИЙН 2022 ОНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ НИЙТ ТӨСӨЛ, АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ 49.0 ХУВЬ НЬ ЭРЧИМЖҮҮЛЭХ ШААРДЛАГАТАЙ, ҮР ДҮНГҮЙ БАЙНА.**

“МОНГОЛ УЛСЫН ХӨГЖЛИЙН 2022 ОНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ТАХ-НИЙ ҮР ДҮНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ

Эх сурвалж: ЯАГ-ын тооцоолол

Улсын хөгжлийн 2022 оны төлөвлөгөөнд тусгасан зарим төсөл, арга хэмжээний гүйцэтгэл зорилтоо бүрэн хангаагүй байна.

Улсын хөгжлийн 2022 оны төлөвлөгөөний 300 төсөл, арга хэмжээнээс 147 буюу 49 хувь нь “эрчимжүүлэх шаардлагатай”, “үр дүнгүй” үнэлгээтэй байгаа нь зарим төсөл, арга хэмжээний шаардагдах улсын төсвийн хөрөнгийг Монгол Улсын 2022 оны төсвийн тухай хуулиар батлаагүй, “Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль”-ийн хүрээнд зарим төсөл, арга хэмжээнд санхүүжилт шийдэгдээгүй, Ковид-19 цар тахлын нөлөөгөөр БНХАУ-ын хил тодорхойгүй хугацаагаар хааснаас тээвэр логистик зогссон, мөн хамтран хариуцагч байгууллагын ажлын уялдаа хангалтгүй, зохион байгуулалтын арга хэмжээг бүрэн авч хэрэгжүүлээгүй зэрэг шалтгаанаас байна.

Мөн УИХ-ын 2021 оны “Монгол Улсын хөгжлийн 2022 оны төлөвлөгөө батлах тухай” 56 дугаар тогтоолын 2-т “Монгол Улсын хөгжлийн 2022 оны төлөвлөгөөнөөс улсын төсвөөс санхүүжүүлэх шаардлагатай ТАХ-г ...уялдуулан Монгол Улсын 2022 оны төсвийн тухай хуулийн төсөлд тусгах...” гэж заасан ч “Монгол Улсын 2022 оны төсвийн тухай хууль”-ийн “Улсын төсвийн хөрөнгөөр 2022 онд санхүүжүүлэх хөрөнгө оруулалтын ТАХ, барилга байгууламжийн жагсаалт”-д 24 ТАХ, түүнд шаардагдах 3,188.4 сая төгрөгийн хөрөнгийг батлаагүй, санхүүжилтийн асуудал шийдэгдээгүйгээс хэрэгжих боломжгүй болж зорилтот үр дүнд хүрээгүй байна.

Энэ нь ХБТТУТХ-ийн 6 дугаар зүйлийн 6.10.3-т “улсын төсөв нь Улсын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэхэд чиглэсэн байх” гэсэн шаардлага, 9 дүгээр зүйлийн 9.5.3-т “Улсын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан арга хэмжээний төсөв, хөрөнгийн эх үүсвэрийг хянаж, тэдгээрийг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах хөрөнгө, санхүүгийн эх үүсвэрээр хангах” гэсэн заалтыг Сангийн сайд бүрэн хэрэгжүүлээгүйгээс тухайн ТАХ хэрэгжээгүй, зорилтот үр дүнд хүрээгүй, богино хугацааны зорилго биелэхгүй болж, улмаар дунд хугацааны бодлогын үр дүнд сөрөг нөлөөллийг бий болгох нөхцөлийг үүсгэж болзошгүй байна.

"УЛСЫН ХӨГЖЛИЙН 2022 ОНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ҮР ДҮН" СЭДЭВТ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТ

Улсын хөгжлийн 2022 оны төлөвлөгөөнд тусгасан 8 ТАХ-нд хэрэгжилтийг өөр ТАХ-ний хэрэгжилтээр тайлагнасан байхад шат шатны хяналтын нэгж нь тайлагналд үндэслэн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг хийж баталгаажуулсан нь бодитой бус байна.

ЦХХХЯ улсын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөнд 14 арга хэмжээ тусгаснаас Засгийн газрын хяналт-шинжилгээ үнэлгээний цахим хуудсанд 13 ТАХ-ний хэрэгжилтийг тайлагнаж, салбарын яамны хариуцлагагүй байдлаас үүдэн тайланг үнэн зөв тайлагнаагүй, 4 ТАХ-ний хэрэгжилтийг бодит бусаар /өөр ТАХ-ний хэрэгжилтийг оруулж/ тайлагнасан, хяналт-шинжилгээг хийхдээ нотолгоонд үндэслээгүй, ТЕЗ-ийн тайлагналд үндэслэж үнэлгээг хийсэн нь бодитой бус байна.

Дээрх зөрчлүүд нь ТАХ-ний хэрэгжилт, үр дүнгийн тайланд ТЕЗ, ЭЗХЯ, ЗГХЭГ-ын шат шатанд үнэлгээг хяналтгүйгээр гаргасан, холбогдох албан тушаалтны хариуцлага сул, ажлын уялдаа, зохион байгуулалт, хяналт хангалтгүйгээс бодит хэрэгжилтийг үнэн зөв тайлагнаагүй, хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг нотолгоонд суурилж хийгээгүй, Монгол Улсын Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тушаалын хавсралтаар батлагдсан "Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх журам"-ын 3.1.4 дэх заалтын хэрэгжилт хангалтгүй байна.

6.10.3.улсын төсөв нь Улсын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэхэд чиглэсэн байх;

Төлөвлөгөөнд тусгасан төсөл, арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд зарцуулсан хөрөнгийг 354.2 тэрбум төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасан байна

Улсын хөгжлийн 2022 оны төлөвлөгөөний нийт 300 ТАХ хэрэгжилт, үр дүнд нийт 3,787.1 тэрбум төгрөгийг санхүүжүүлсэн

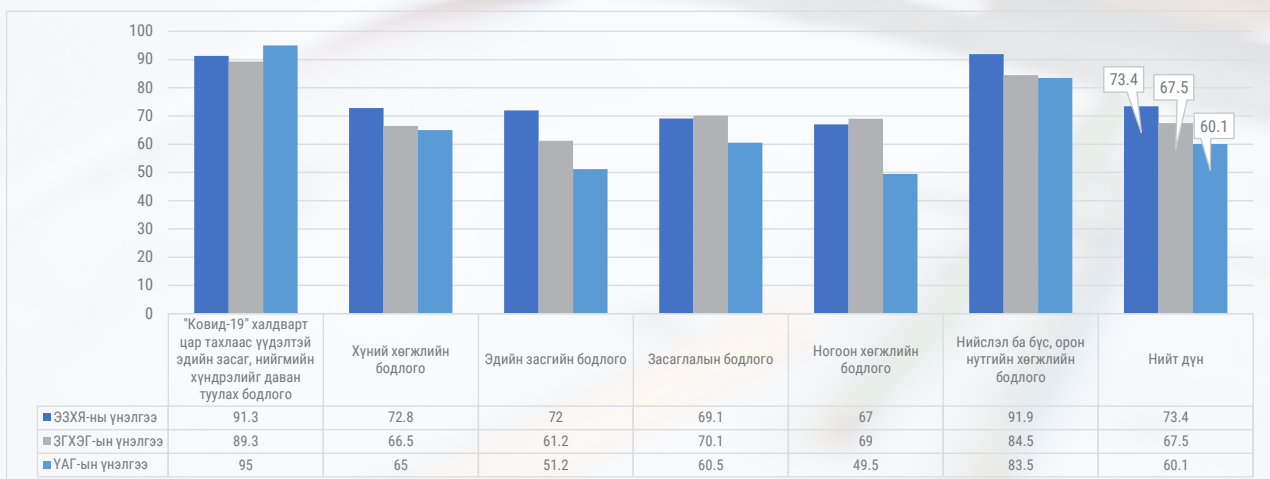
Үүнийг Засгийн газар нь 4,141.3 тэрбум төгрөг гэж тайлагнасан нь

бодит гүйцэтгэлээс 354.2 тэрбум төгрөгөөр зөрүүтэй байна.

Төсөл, арга хэмжээнд шаардагдах хөрөнгийн дүнгээр тайлагнасан буюу бодит гүйцэтгэлийг тайлагнаагүйтэй холбоотой байна.

ЭЗХЯ, ЗГХЭГ, УАГ-ЫН "МОНГОЛ УЛСЫН ХӨГЖЛИЙН 2022 ОНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ"-НИЙ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ҮР ДҮНГИЙН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ХАРЬЦУУЛАЛТ

Эх сурвалж: Засгийн газрын танилцуулга, УАГ-ын үнэлгээний нэгтгэл

БҮЛЭГ 3

Дүгнэлт: **ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО ТӨЛӨВЛӨЛТИЙН МЭДЭЭЛЛИЙН НЭГДСЭН САНГИЙН ТОГТОЛЦОО БҮРДЭЭГҮЙ, УЛСЫН ХӨГЖЛИЙН 2022 ОНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТИЙГ БАРИМТ НОТОЛГООНД ҮНДЭСЛЭЖ БОДИТОЙ ҮНЭЛЭЭГҮЙ БАЙНА.**

ЭЗХЯ нь “Хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн мэдээллийн нэгдсэн систем”-ийг шинэчлэх ажлыг хийгээгүй, мэдээллийн нэгдсэн санг бүрдүүлээгүйгээс ХБТТУТХ-ийн 22 дугаар зүйлийн 22.250-т “Мэдээллийн нэгдсэн санд ... хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичиг, түүнтэй холбогдох тайлан, судалгаа, шинжилгээ, тооцоолол, дүгнэлт, зөвлөмжийг дэвшилтэт технологи ашиглан бүрдүүлнэ”, 22.5-т “..., мэдээллийн сангийн ангилалт, бүрдүүлэлт, бүртгэл, хадгалалт, хамгаалалт, программчлал, хөгжлийн загвар боловсруулалт, шинэчлэлийг хариуцан зохион байгуулна” гэж заасан мэдээллийн нэгдсэн сангийн системийг хөгжүүлэх, үр нөлөөг бий болгох ажил орхигдсон байна.

“Хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн мэдээллийн нэгдсэн санг бүрдүүлэх, ашиглах журам” 51-аар хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичгийн бүртгэл хөтлөх, улсын хэмжээний мэдээллийн нэгдсэн сан үүсгэх, ангилах, шинэчлэх, хянан үзэх, мэдээллийг эргэлтэд оруулахтай холбогдсон харилцааг нарийвчлан зохицуулсан ч хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичгүүдийн нэгдсэн мэдээллийн сан бүрдээгүй, удирдлага, зохион байгуулалт хангалтгүй байна.

Хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн мэдээллийн нэгдсэн сангийн системгүй, мэдээллийн нэгдсэн тогтолцоогүй нь ХБТТУТХ-ийн 22 дугаар зүйлийн 22.4 -т “Холбогдох байгууллага, албан тушаалтан хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн мэдээллийн нэгдсэн санд оруулах үнэн зөв мэдээллийг цаг хугацаанд нь үндэсний хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад шилжүүлэх үүрэгтэй” гэсэн заалтыг хэрэгжүүлэх нөхцөл бүрдээгүй байна.

Үндсэн хариуцагч байгууллагууд улсын хөгжлийн 2022 оны төлөвлөгөөний гүйцэтгэлд хийсэн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний тайлан, дүгнэлтийг ЗГХЭГ ЭЗХЯ-д хүргүүлээгүй байна.

ХБТТУТХ-ийн 9 дүгээр зүйлийн 9.6.1, 9.6.4 дэх заалт, Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолын хавсралтаар батлагдсан “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ын дагуу ХХААХҮЯ, ОБЕГ, ЖҮХ нь жилийн эцсийн гүйцэтгэлийн тайланг хугацаа хоцроож хүргүүлсэн бол ЗГХЭГ, МХЕГ, БССАА, ТАЗ, СЗХ нь жилийн хөгжлийн төлөвлөгөөнд туссан ТАХ-г хэрэгжүүлсэн гүйцэтгэлийн тайланг ЭЗХЯ-д хүргүүлээгүй нь холбогдох журамтай нийцэхгүй байна.

“УЛСЫН ХӨГЖЛИЙН 2022 ОНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ҮР ДҮН” СЭДЭВТ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТ

“Улсын хөгжлийн 2022 оны төлөвлөгөө”-ний хэрэгжилт, үр дүнд шат шатны хяналт хангалтгүй, нотолгоонд үндэслэн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг хийгээгүйгээс ТАХ-ний хэрэгжилт, үр дүн бодитой биш байна.

“Монгол Улсын хөгжлийн 2022 оны төлөвлөгөө”-ний 300 төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилт, үр дүнг хариуцан хэрэгжүүлэгч 26 үндсэн байгууллагаас

9 байгууллага нь 62 арга хэмжээний нотлох баримтыг хавсаргасан

17 байгууллага нь 238 төсөл, арга хэмжээний нотлох баримтыг хавсаргаагүй

Тухайн ТЕЗ-ийн, ЭЗХЯ-ны, ЗГХЭГ-ын хяналт шинжилгээ үнэлгээ хариуцсан нэгжээс ТАХ-ний хэрэгжилтийг нотолгоонд үндэслэж хяналт-шинжилгээг хийгээгүй, үнэлгээг бодитой гаргаагүй байна.

МОНГОЛ УЛСЫН ХӨГЖЛИЙН 2022 ОНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТИЙН ТАЙЛАНГИЙН НОТЛОХ БАРИМТЫГ СИСТЕМД ОРУУЛСАН ЭСЭХ СУДАЛГАА

Эх сурвалж: Засгийн газрын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний дотоод систем /www.unelgee.gov.mn/

Засгийн газрын 2020 онд 206 дугаар тогтоолоор баталсан хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журмын 5.2.3 дахь хэсэгт заасан “хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний үнэлэлт, дүгнэлт, зөвлөмжийг хууль тогтоомж, баримт нотолгоонд үндэслэн гаргах;” гэж заасантай нийцээгүй, хяналт-шинжилгээ үнэлгээг журамд заасан чиг үүргийн дагуу гүйцэтгээгүй, хуулийн 5.2.4. “тайлан дахь хүрсэн түвшний талаарх мэдээллийн үнэн, зөв эсэхийг нягтлан шалгах” гэсэн заалтыг үндэслэхгүйгээр үнэлгээг хийж байгаа нь бодит бус байна.

ДҮГНЭЛТ

Аудитаар цуглуулсан нотлох зүйлс, аудитын дүнд үндэслэн дараах дүгнэлтийг гаргаж байна.

1. Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт түүний удирдлагын тухай хуульд заасан Улсын хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичгийн бүртгэл хөтлөх журам болон Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн мэдээллийн нэгдсэн санг эрхлэн хөтлөх журмыг боловсруулаагүй, зарим салбарын онцлогт нийцсэн хяналт-шинжилгээ үнэлгээний нарийвчилсан аргачлалгүй байна.

2. Улсын хөгжлийн 2022 оны төлөвлөгөөний 300 төсөл, арга хэмжээнээс Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлийн хөгжлийн зорилт, хүрэх үр дүнтэй 252 төсөл, арга хэмжээг уялдуулж тусгасан байна.

3. Улсын хөгжлийн 2022 оны төлөвлөгөөнд төсөл, арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай хөрөнгийн урьдчилсан тооцоолол судалгаа хийгдээгүй, техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсөл боловсруулаагүй зэрэг хуулийн шаардлага хангаагүй төсөл арга хэмжээг тусгасан нь бодлогын зорилго, зорилт, хүрэх үр дүн биелэх нөхцөлийг бууруулж байна.

4. Үндэсний статистикийн хороо улсын хэмжээний нэгдсэн тоо, мэдээллийг харилцан адилгүй хугацаанд салбарын онцлогоос нь хамааруулан тархааж байгаа нь Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуульд заасан чиг үүрэгтэй нийцэхгүй, хөгжлийн бодлогыг төлөвлөхөд үндэслэл бүхий мэдээлэл болохгүй байна.

5. Улсын хөгжлийн 2022 оны төлөвлөгөөг боловсруулахдаа зарим төсөл, арга хэмжээний суурь түвшин, зорилтот түвшнийг тоон болон чанарын утгаар хэмжигдэхүйцээр бодитой тодорхойлоогүй, шаардлагатай хөрөнгийн хэмжээг урьдчилан тооцоолоогүй байна.

6. “Монгол Улсын хөгжлийн 2022 оны төлөвлөгөө”-ний гүйцэтгэл, үр дүнгийн дундаж үнэлгээ 60.1 хувьтай байгаагаас “Ковид-19” халдварт цар тахлаас үүдэлтэй эдийн засаг, нийгмийн хүндрэлийг даван туулах бодлого 95 хувь, Хүний хөгжлийн бодлого 65.0 хувь, Эдийн засгийн бодлого 51.2 хувь, Засаглалын бодлого 60.5 хувь, Ногоон хөгжлийн бодлого 49.5 хувь, Нийслэл ба бүс, орон нутгийн хөгжлийн бодлого 83.5 хувь байна.

7. Монгол Улсын хөгжлийн 2022 оны төлөвлөгөөний төсөл, арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд зарцуулсан хөрөнгийн тайлагнал, хэрэгжилтэд хийсэн хяналт хангалтгүй, шат шатны хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг нотолгоонд үндэслэж хийгээгүй байна.

8. Монгол Улсын хөгжлийн 2022 оны төлөвлөгөөнд туссан зарим төсөл, арга хэмжээ хэрэгжээгүй нь Монгол Улсын 2022 оны Төсвийн тухай хуульд санхүүжих эх үүсвэрийг тусгаагүй, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуультай нийцэлгүй байна.

9. УИХ-ын 2020 оны 23 дугаар тогтоолоор баталсан “Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл”-ийн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний шалгуур үзүүлэлт таван жилийн хүрэх түвшнээр батлагдсан нь Монгол Улсын Их Хурлын хяналт шалгалтын тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.1.2-т заасны дагуу төсөл, арга хэмжээ тус бүрийг хувиар харьцуулан үнэлж, дүгнэх боломжгүй байна.

“УЛСЫН ХӨГЖЛИЙН 2022 ОНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ҮР ДҮН” СЭДЭВТ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТ

УИХ-Д ТОЛИЛУУЛАХ АСУУДАЛ

“Улсын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөө”-ний зорилго, зорилтыг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах хөрөнгө, санхүүгийн эх үүсвэртэй төсөл арга хэмжээг Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.10.3-т “улсын төсөв нь Улсын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэхэд чиглэсэн байх” гэж заасантай нийцүүлэхийг тухайн жилийн төсвийн тухай хууль хэлэлцэхдээ анхаарал хандуулахыг толилуулж байна.

ЗӨВЛӨМЖ:

Аудитын дүн, дүгнэлтэд үндэслэн дараах зөвлөмжийг өгч байна. Үүнд:

Монгол Улсын Шадар сайд бөгөөд, Эдийн засаг, хөгжлийн сайдад:

1. Улсын хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичгийн бүртгэл хөтлөх, Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн мэдээллийн нэгдсэн санг эрхлэн хөтлөх журмыг тус тус боловсруулан батлах, хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн мэдээллийн нэгдсэн санг бүрдүүлэх, шинэчлэх, мэдээллийг эргэлтэд оруулах хуульд заасан чиг үүргээ бүрэн хэрэгжүүлэх;
2. Улсын хөгжлийн богино хугацааны бодлогын баримт бичгийг боловсруулахдаа дунд хугацааны бодлогын зорилго, зорилтын хүрэх үр дүнтэй нэгдмэл цогц, харилцан уялдаатай байх зарчмыг баримталж, хуулийн шаардлага хангасан төсөл, арга хэмжээг тусгаж боловсруулах;
3. Жил бүрийн Улсын хөгжлийн төлөвлөгөөнд тусгасан төсөл, арга хэмжээнд шаардагдах хөрөнгө, санхүүгийн эх үүсвэрийн урьдчилсан тооцоолол судалгааг бодитой хийж, арга хэмжээний суурь болон зорилтот түвшний үзүүлэлтийг тоон ба чанарын утгаар бүрэн илэрхийлж, хэмжигдэхүйцээр тодорхойлж, боловсруулах;
4. Улсын хөгжлийн богино хугацааны бодлогын баримт бичигт тусгасан зорилго, зорилтыг хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилт, зарцуулсан хөрөнгийн дүнг үнэн зөв тайлагнасан эсэхэд хяналт тавьж, хүрсэн үр дүнг нотлох баримтад үндэслэн цогц хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг хийх;
5. Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ үнэлгээг хийхэд оролцож буй төрийн захиргааны төв, төрийн захиргааны байгууллагын холбогдох албан тушаалтанд хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичиг боловсруулах, хэрэгжүүлэх үе шат бүрд нэгдсэн удирдлагаар хангах, арга зүйн зөвлөгөө өгөх хуулиар хүлээсэн чиг үүргээ бүрэн хэрэгжүүлэх.

Монгол Улсын сайд, Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын даргад:

1. Улсын хөгжлийн богино хугацааны бодлогын баримт бичгийг Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэхдээ Монгол Улсад нэн шаардлагатай, хөгжил, дэвшил авчрах, дунд хугацааны бодлогын зорилго, зорилтын хүрэх үр дүнтэй нэгдмэл цогц, харилцан уялдаатай байх зарчмыг бүрэн хангах төсөл, арга хэмжээг тусгасан эсэхийг хянаж байх;
2. Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.10.3-т “улсын төсөв нь Улсын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэхэд чиглэсэн байх” гэж заасантай нийцүүлэн “Улсын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөө”-ний зорилго, зорилтыг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах хөрөнгө, санхүүгийн эх үүсвэртэй төсөл, арга хэмжээг тусгасныг эсэхийг хянаж, жил бүрийн төсвийн тухай хуулийн төслийг Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлэх; хүлээсэн чиг үүргээ бүрэн хэрэгжүүлэх.

"УЛСЫН ХӨГЖЛИЙН 2022 ОНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ҮР ДҮН" СЭДЭВТ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН АУДИТ

3. Төрийн мэдээллийн сүлжээ www.unelgee.gov.mn цахим системийг боловсронгуй болгож, хөгжлийн богино хугацааны бодлогын баримт бичигт тусгагдсан зорилго, зорилтыг хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилт, зарцуулсан хөрөнгийн дүнг үнэн зөв тайлагнасан эсэхэд хяналт тавьж, хүрсэн үр дүнг нотлох баримтад үндэслэн цогц хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг бодитой хийж байх.

Сангийн сайдад:

1. Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт түүний удирдлагын тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.5.3.-т "Улсын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан арга хэмжээний төсөв, хөрөнгийн эх үүсвэрийг хянаж, тэдгээрийг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах хөрөнгө, санхүүгийн эх үүсвэрээр хангах" гэж заасан чиг үүргээ бүрэн хэрэгжүүлж ажиллах.

Үндэсний статистикийн хороо:

1. Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт түүний удирдлагын тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.7.1.-т "хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичиг боловсруулах, бодлого төлөвлөх, гүйцэтгэлийг үнэлэх, хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх үйл ажиллагаанд шаардагдах албан ёсны статистикийн мэдээллийг тухай бүрд нь боловсруулж үндэсний хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага болон бусад төрийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлэх" гэж заасны дагуу тухай бүрд нь улсын хэмжээний тоон мэдээллийг хүргүүлэх;
2. Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт түүний удирдлагын тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.7.2-т "үндэсний хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага болон бусад төрийн захиргааны байгууллагад хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичиг боловсруулахад шаардлагатай шалгуур үзүүлэлт, түүний эх үүсвэр, тооцох аргачлалыг тодорхойлох, бий болгоход шаардлагатай арга зүй, мэргэжлийн зөвлөгөөгөөр хангах" гэж заасан хуулиар хүлээсэн чиг үүргээ тус тус хэрэгжүүлэх.

Төсвийн ерөнхийлөн захирагч нарт:

1. Жил бүрийн Улсын хөгжлийн төлөвлөгөөний төсөлд хүргүүлж буй төсөл, арга хэмжээнд шаардагдах хөрөнгө, санхүүгийн эх үүсвэрийн урьдчилсан тооцоолол, судалгааг үндэслэлтэй гаргаж, төсөл, арга хэмжээний шалгуур үзүүлэлт, суурь, зорилтот түвшнийг тоон болон чанарын утгаар бүрэн илэрхийлж, хэмжигдэхүйцээр тодорхойлж төлөвлөж байх;
2. Улсын хөгжлийн богино хугацааны бодлогын баримт бичигт тусгасан зорилго, зорилтыг хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний санхүүжилт, хэрэгжилтийн хүрсэн үр дүнг тайлагнаж, нотлох баримтад тулгуурласан хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг бодитой хийж хэвших.